

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Κύκλος Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
Κύκλος Κοινωνικής Προστασίας

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

Άρνηση παραλαβής αιτημάτων ανανέωσης άδειας διαμονής αλλοδαπών που υπάγονται ασφαλιστικά στον ΟΓΑ λόγω αδυναμίας προσκόμισης βεβαίωσης ασφαλιστικής ενημερότητας

*Βοηθοί Συνήγοροι του Πολίτη: Ανδρέας Τάκης, Γιάννης Σακέλλης
Χειριστές: Γρηγόρης Τσιούκας, Ηλέκτρα Δεμοΐρου, Ειρήνη Κυριακάκη*

Μάιος 2008

Περίληψη υπόθεσης

Στο πλαίσιο σχετικών αναφορών ο Συνήγορος του Πολίτη εξέτασε το ζήτημα της άρνησης των αρμόδιων υπηρεσιών (Δήμοι, Περιφέρειες) να παραλάβουν αιτήματα ανανέωσης αδειών διαμονής από αλλοδαπούς οι οποίοι υπάγονται ασφαλιστικά στον ΟΓΑ λόγω εκκρεμοτήτων τους με τον ασφαλιστικό φορέα. Συγκεκριμένα, η προσπάθεια των ενδιαφερομένων να καταθέσουν τα αιτήματά τους προσέκρουε στην αρνητική στάση των αρμοδίων υπηρεσιών διότι αυτοί αδυνατούσαν να προσκομίσουν την απαιτούμενη βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας λόγω εκκρεμοτήτων και καθυστερήσεων στη διεκπεραίωση των αιτημάτων εγγραφής τους στο Μητρώο του Κλάδου κυρίας Ασφάλισης του Ο.Γ.Α.. Σε συνέχεια της παρέμβασής της Αρχής μας, η διοίκηση του Ο.Γ.Α. προχώρησε σε γραπτή σύσταση προς τους ανταποκριτές του οργανισμού να δίνουν προτεραιότητα στην εξέταση φακέλων των εν λόγω αλλοδαπών, ώστε να διευθετηθεί το ταχύτερο δυνατό η εκκρεμότητα εγγραφής τους στα Μητρώα του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης Αγροτών. Παράλληλα, η διοίκηση του οργανισμού πρότεινε στις περιπτώσεις αυτές να χορηγείται ειδική βεβαίωση από την αρμόδια υπηρεσία του ΟΓΑ, που θα μπορεί να προσκομιστεί αντί της βεβαίωσης ασφαλιστικής ενημερότητας κατά την υποβολή αιτήματος δεύτερης ανανέωσης των αδειών διαμονής τους. Η προτεινόμενη από τον ΟΓΑ λύση έγινε δεκτή από τη Γενική Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής και Κοινωνικής Ένταξης του Υπουργείου Εσωτερικών. Με τον τρόπο αυτό κατέστη δυνατή η υποβολή των αιτημάτων διαμονής των ενδιαφερομένων αλλοδαπών και ο εφοδιασμός τους με την προβλεπόμενη από το ν.3386/2005 βεβαίωση υποβολής αιτήματος διαμονής με πλήρη δικαιολογητικά («μπλε βεβαίωση»), η οποία διασφαλίζει τη νομιμότητα της διαμονής και εργασίας τους στη χώρα.

Αναλυτικότερη παρουσίαση υπόθεσης

Οι αναφερθέντες στο Συνήγορο του Πολίτη συνάντησαν την άρνηση της υπηρεσίας αλλοδαπών του Δήμου της κατοικίας τους να χορηγήσει σε αυτούς την «μπλε βεβαίωση» που προβλέπει ο ν. 3386/2005 για όσους αλλοδαπούς υποβάλουν αίτημα διαμονής και προσκομίζουν πλήρη δικαιολογητικά. Η στάση της υπηρεσίας έβρισκε έρεισμα στο γεγονός ότι οι ενδιαφερόμενοι αδυνατούσαν να προσκομίσουν την απαιτούμενη κατά τη δεύτερη ανανέωση της άδειας διαμονής τους βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας, από τον ΟΓΑ. Η αδυναμία τους αυτή, ωστόσο, οφειλόταν στο γεγονός ότι εκκρεμούσε η επεξεργασία των αιτήσεων εγγραφής τους στο μητρώο του Κλάδου Κυρίας Ασφάλισης Αγροτών του Ο.Γ.Α. Οι εκκρεμότητες και καθυστερήσεις αυτές φαίνεται, μάλιστα, ότι οφείλονταν κυρίως σε παραλείψεις του τοπικού ανταποκριτή Ο.Γ.Α., καθώς και στην απουσία συντονισμένων ενεργειών με τις περιφερειακές υπηρεσίες του Οργανισμού.

Κατά τη διερεύνηση της ανωτέρω υπόθεσης, η Αρχή επικοινωνήσε με τα αρμόδια τμήματα των εμπλεκόμενων φορέων και με ικανοποίηση διαπίστωσε ότι το εν λόγω πρόβλημα ήταν σε γνώση τους και ήδη είχαν προχωρήσει σε ενέργειες για την άμεση αντιμετώπισή του. Φαίνεται δε ότι εν λόγω πρόβλημα δεν περιοριζόταν σε μεμονωμένες περιπτώσεις, αλλά είχε ευρύτερες διαστάσεις και πολλές φορές οφειλόταν σε αμέλεια και των ανταποκριτών του ΟΓΑ να διαβιβάσουν το σχετικό φάκελο στις αρμόδιες υπηρεσίες του Οργανισμού. Ο Συνήγορος του Πολίτη ζήτησε με το με αρ. πρωτ.

1832/08.2.1/27.2.2008 έγγραφό του να ολοκληρωθεί το συντομότερο δυνατό η σχετική αλληλογραφία και να ενημερωθούν εγγράφως οι κατά τόπο αρμόδιες υπηρεσίες για την εν λόγω διευθέτηση που θα καλύπτει πέρα από τους ενδιαφερόμενους και τους λοιπούς αλλοδαπούς που αντιμετωπίζουν το ίδιο πρόβλημα. Όσον αφορά στον Ο.Γ.Α., ο Συνήγορος του Πολίτη έκρινε ότι η υπόθεση αυτή θα μπορούσε να αποτελέσει αφορμή, ώστε αφενός να αναζητηθούν και να αντιμετωπιστούν οριστικά οι εκκρεμείς αιτήσεις και να επισημανθεί προς τους τοπικούς ανταποκριτές του Οργανισμού η ανάγκη επίδειξης μεγαλύτερης υπευθυνότητας κατά την άσκηση των σημαντικών αρμοδιοτήτων που τους έχει ανατεθεί σχετικά με τη διεκπεραίωση αιτημάτων εγγραφής στο μητρώο ασφαλισμένων του ΟΓΑ.

Σε συνέχεια του με αρ. πρωτ.1832/08.2.1 εγγράφου του, ο Συνήγορος του Πολίτη έλαβε το με αρ. πρωτ. 22712/2008 έγγραφο του Κλάδου Κυρίας Ασφάλισης του ΟΓΑ, καθώς και το με αρ. πρωτ. 6723/2008 έγγραφο της Διεύθυνσης Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών. Από τα έγγραφα αυτά προκύπτει ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες προέβησαν άμεσα στις απαιτούμενες ενέργειες. Ειδικότερα, ο ΟΓΑ με το με αρ. πρωτ. 14010/27.2.2008 έγγραφό του προς τη Διεύθυνση Αλλοδαπών και Μετανάστευσης του υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, το οποίο κοινοποιείται προς τον Συνήγορο του Πολίτη, καταγράφει το ανωτέρω πρόβλημα. Για την επίλυσή του συστήνεται στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΟΓΑ να εξετάσουν κατά προτεραιότητα τις εκκρεμείς αιτήσεις αλλοδαπών υπηκόων τρίτων χωρών για εγγραφή στα Μητρώα του Κλάδου Κυρίας Ασφάλισης Αγροτών, ενώ προτείνεται η χορήγηση ειδικής βεβαίωσης από την αρμόδια υπηρεσία του ΟΓΑ (κεντρική υπηρεσία ή αρμόδιο περιφερειακό υποκατάστημα του ΟΓΑ), η οποία θα χρησιμοποιείται σε αντικατάσταση της απαιτούμενης βεβαίωσης ασφαλιστικής ενημερότητας κατά τη δεύτερη ανανέωση. Η ίδια διαδικασία προτείνεται να ακολουθείται και στην περίπτωση που εκκρεμεί η εγγραφή στα Μητρώα του Κλάδου Κυρίας Ασφάλισης υπηκόων τρίτων χωρών που ζητούν: α) έγκριση εισόδου και διαμονής στη χώρα μας για μέλη της οικογένειάς τους, β) χορήγηση-ανανέωση άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση ή γ) χορήγηση-ανανέωση Δελτίου Διαμονής μέλους οικογένειας Έλληνα ή πολίτη κράτους-μέλους της ΕΕ.

Ακολούθως, δυνάμει του με αρ. πρωτ. 18465/20.3.2008 εγγράφου του Διοικητή του ΟΓΑ προς τους ανταποκριτές του Οργανισμού ενημερώθηκαν οι τελευταίοι για τα παραπάνω. Το Υπουργείο Εσωτερικών γνωστοποίησε με τη σειρά του τον Συνήγορο του Πολίτη με το με αρ. πρωτ. 6723/08/8.4.2008 έγγραφό του ότι πληροφόρησε τις Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης για την έκδοση της εν λόγω εγκυκλίου κι έδωσε οδηγίες για την άμεση εφαρμογή των αναφερομένων σε αυτήν.

Θετική εξέλιξη

Μετά την παραπάνω διευθέτηση, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΟΓΑ και να προμηθεύονται αντί της βεβαίωσης ασφαλιστικής ενημερότητας την προαναφερθείσα ειδική βεβαίωση, την οποία και μπορούν να προσκομίζουν στις αρμόδιες υπηρεσίες για την υποβολή των αιτημάτων δεύτερης ανανέωσης των αδειών διαμονής τους και την παραλαβή των προβλεπόμενων από το ν. 3386/2005 «μπλε βεβαιώσεων».

Όπως, μάλιστα, πληροφορηθήκαμε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο των αναφερθέντων στο Συνήγορο του Πολίτη, οι συγκεκριμένοι αλλοδαποί που απευθύνθηκαν στην Αρχή έχουν ήδη λάβει τις άδειες διαμονής τους.